

**FREIDA
McFADDEN**

**SARJAMURHAAN
TYTÄR**

Suomentanut Jussi Tuomas Kivi

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos *The Locked Door*

Copyright © Freida McFadden, 2021

First published in the United States in 2021 by Hollywood Upstairs Press

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-46310-8

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2024

Libbylle ja Melanielle (kuten aina)

PROLOGI

Aaron Nierling -niminen mies pidätettiin kaksikymmentäkuusi vuotta sitten kotonaan Oregonissa.

Useimmat ihmiset pitivät Nierlingiä kunnon kansalaisena. Hänellä oli vakituinen työpaikka, ja hän oli omistautunut aviomies ja isä. Perhe oli hänelle kaikki kaikessa. Hän ei ollut koskaan saanut edes parkkisakkoa. Hänellä ei ollut ikinä ollut minkäänlaisia ongelmia lain ja järjestyksen kanssa.

Nimettömän vihjeen saatuaan poliisi kuitenkin löysi kaksikymmentäviisivuotiaan Mandy Johanssonin jäännökset Aaron Nierlingin kellariverstaan lukitun oven takaa. Kellarissa olleeseen arkkuun oli lisäksi säilötty seitsemäntoista viime vuosikymmenen aikana kadonneeksi ilmoitetun uhrin luita. Poliisitutkinnaissa Nierlingiä epäiltiin myös ainakin kymmenestä viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana tehdystä murhasta, mutta epäilyn tueksi ei löydetty rikosteknisiä todisteita.

Nierling solmi syytesopimuksen, jolla hän vältti kuolemantuomion. Tällä hetkellä hän suorittaa kahdeksatoista peräkkäistä elinkautistuuomiota erityisvartioidussa vankilassa. Hänen vaimonsa sai syytteen avunannosta murhaan mutta tappoi itsensä vankilassa ennen oikeudenkäyntiä.

Uutisartikkeleissa Aarlon Nierling julistettiin neroksi, joka onnistui välttelemään poliisia ja FBI:tä yli kahden vuosikymmenen ajan ennen kuin hänet lopulta saatiin kiinni. Hän on poikkeuksellisen karismaattinen ja hurmaava mies – ainakin silloin, kun haluaa olla. Hän on niin ikään patologinen narsisti ja psykopaatti, joka on todennäköisesti tappanut ainakin kolmekymmentä naista ilman katumuksen häivää. Hän on mielenvikainen mies. Hän on hirviö.

Sen lisäksi hän on minun isäni.

1. LUKU

Joku tarkkailee minua.

Tunnen sen. Loogisesti siinä ei ole järkeä, että ihminen voisi tuntea toisen ihmisen katseen niskassaan, mutta jotenkin minusta tuntuu nyt siltä. Pistelevä tunne alkaa päänahastani, ryömii alas niskaani ja valuu sieltä selkärankaan.

Tulin tähän baariin yksin. Olen mielelläni yksinäni – olen aina ollut. Oma seurani on kelvannut minulle mainiosti aina, kun se on ollut mahdollista. Istun mieluiten yksin jopa ravintolassa, keskenään puhuvien ihmisten hiljaisen hälinän ympäröimänä.

Edessäni on lempidrinkkini – Old fashioned. Niinä iltoina, kun en halua mennä suoraan kotiin, menen aina Christopher'siin. Se on hämärä ja mitäänsanomaton paikka, jossa tupakansavu on iskostunut baaritiskin huokosiin. Tavallisesti siellä on myös melko väljää, eivätkä baarimikot ole hullumpaa katseltavaa. Joskus istun loosissa, mutta tänä iltana olen baaritiskillä, tuijotan juomaani ja katselen jääpalan hidasta sulamista samalla, kun pistely takaraivossani voimistuu.

Kuulen television epämääräisen huminan taustalla. Useimmiten ruudulla pyörii urheilua. Tänä iltana sieltä tulee visailuohjelma. Juontajan kasvot täyttävät ruudun, kun hän lukee kysymystä kortista.

Kuka Charles de Gaullen ystävä toimi suurimman osan 1960-luvusta Ranskan pääministerinä?

Pyörähdän ympäri ja yritän saada minua tuijottavan tyyppin kiinni itse teosta. Ei onnistu. Takanani on ihmisiä, mutta kukaan ei katsele minua. Ainakaan kukaan ei katsele minua *juuri nyt*.

Kyse on varmasti jostain ihan viattomasta. Ehkä joku mies suunnittelee ostavansa minulle drinkin. Ehkä joku tunnistaa minut töistä.

Se ei tarkoita, että katselija tietäisi, kuka oikeasti olen. Ei kukaan tiedä. Olen varmasti vain vainoharhainen, koska tänään on kulunut täsmälleen kaksikymmentäkuusi vuotta siitä päivästä, jolloin koko elämäni muuttui.

Siitä päivästä, jolloin selvisi, mitä kellarissamme oli.

”Onko kaikki okei, lekuri?”

Baarimikko nojautuu puoleeni ja laskee lihaksikkaat käsivartensa hiukan tahmealle tiskille. Hän on uusi – olen nähnyt hänet täällä vain muutaman kerran. Hän on hieman edellistä tyyppiä vanhempi, ehkä puolessavälissä kolmeakymppiä kuten minäkin.

Nyikäisen vihreän takkini kaulusta. Baarimikko on alkanut kutsua minua ”lekuriksi” sairaalavaatteideni takia. Se pitääkin paikkansa – olen yleiskirurgi. Koska olen nainen, useimmat olettavat minut sairaalavaatteiden perusteella sairaanhoitajaksi, mutta tämä tyyppi valitsi lääkärin.

Isäni on varmaankin ylpeä, jos hän on kuullut ammatistani. On vaikea sanoa, mitä tunteita hän kykenee tuntemaan, mutta ylpeys kuuluu ehdottomasti niihin – se kävi ilmi oikeudenkäynnissä. Hän halusi aina olla kirurgi itsekin muttei pärjännyt koulussa. Ehkä kirurgin ura olisi estänyt häntä tekemästä niitä juttuja, joihin hän päätyi tekemään.

”Kaikki on ihan hyvin.” Juoksutan sormeani lasini reunalla.
”Oikein hyvin.”

Mies kohottaa kulmakarvaansa. ”Maistuuko drinkki? Onnistuinko?”

”Hyvää on.”

Se on vähättelyä. Hän teki siitä täydellisen. Katselin, kun hän asetti sokeripalan lasin pohjalle – hän ei vain kaatanut koko sokeripakkausta lasiin kuten olen nähnyt joidenkin baarimikkojen tekevän. Hän sekoitti siihen täsmälleen oikean määrän katkeroa. Eikä minun tarvinnut kieltää häntä käyttämästä soodavettä.

”Pakko sanoa”, hän toteaa, ”etten odottanut sinun tilaavan Old fashionedia. Et vaikuta sellaiselta tyypiltä.”

”Mmm.” Yritän kuulostaa välinpitämättömältä, jotta hän lähitisi ja jättäisi minut rauhaan. Ei olisi pitänyt istuutua baaritiskille. Toisaalta täkäläiset baarimikot ovat harvoin näin puheliaita.

Hän hymyilee aseistariisuvasti. ”Ajattelin sinun tilaavan Cosmopolitanin tai limuspritzerin tai jotain vastaavaa.”

Puren poskeani ollakseni vastaamatta. Rakastan Old fashioned -drinkkiä. Se on ollut valintani 21-vuotiaasta asti ja totta puhuen ehkä vähän kauemminkin. Se on tumma ja väkevä, makeahko ja vähän kitkerä juoma. Kun siemaisen drinkkiäni, ärtymykseni lörpöttelevää baarimikkoa kohtaan haihtuu.

”Joka tapauksessa.” Baarimikko luo minuun vielä yhden pitkän katseen. ”Sen kun kutsut minua, jos tarvitset jotain.”

Katselen, kun hän kävelee tiehensä. Sekunnin murto-osan ajan annan itselleni luvan ihailla hänen t-paitansa alta näkyviä lihaksia. Hänellä on vaaleanruskeat hiukset ja lempeät, ruskeat silmät, ja hän on viehättävä tavalla, joka ei tunnu uhkaavalta. Leuan sänkeä ei aivan vielä voi kutsua parraksi. Hän näyttää hyvin tavalliselta mieheltä, jota kukaan ei valitsisi poliisiin tunnustusrivistä. Vähän samanlaiselta kuin isäni.

Alan laskea sormillani kuukausia viime kerrasta, kun kutsuin jonkun miehen kotiini. Sitten alan laskea vuosia. Itse asiassa siitä

voi olla jo yli vuosikymmen. Olen seonnut laskuissa, mikä on siinänsä huolestuttavaa.

En kuitenkaan ole kiinnostunut treffeistä komean baarimikon tai kenenkään muunkaan kanssa. Päätin jo kauan sitten, etteivät ihmissuhteet kuulu enää elämäni. Oli aika, jolloin se sai minut surulliseksi, mutta nyt olen jo hyväksynyt, että niin on parempi.

Kohotan taas drinkkini ja huljutan nestettä lasissa. Niskassani on yhä kihelmöivä tunne siitä, että joku katselee minua. Mutta ehkei se ole totta. Ehkä minä vain kuvittelen.

Kaksikymmentäkuusi vuotta. Vaikea uskoa, että siitä on niin kauan.

Visailujuontaja keskeyttää ajatukseni ja kiskoo katseeni pois drinkistäni.

Kuka sarjamurhaaja tunnettiin nimellä Käsityöläinen?

Baarimikko vilkaisee ruutua ja sanoo välinpitämättömästi: ”Aaron Nierling.”

Isäni on tänä iltana visailuohjelman oikea vastaus. Se saattaa johtua hänen pidätyksensä vuosipäivästä, mutta todennäköisesti kyse on pelkästä sattumasta. Vuosia voi kulua kuinka monta tahansa, eivätkä hänen tekonsa unohdu. Mietin, katseleeko hän ohjelmaa. Hän piti aina visailuohjelmista. Annetaanko hänen katsella televisiota vankilassa? En ole varma, mitä hän saa siellä tehdä. En ole puhunut hänen kanssaan sen jälkeen, kun poliisi vei hänet.

Vaikka hän kirjoittaakin minulle kirjeen joka viikko.

Työnnän isää koskevat ajatukset pois mielestä siemaillessani drinkkiäni ja annan tutun, mukavan lämpöisen tunteen tulvia lävitseni. Baarimikko pyyhkii tiskiä baarin toisella puolella lihakset t-paidan alla jännittyen. Hän keskeyttää hetkeksi työnsä katsoakseen minua – ja iskee silmää.

Hmm. Ehkä vapaaehtoinen selibaattini ei olekaan niin hyvä idea. Olisiko ihan kauheaa, jos antaisin itselleni luvan nauttia yh-

den illan ajan? Jos pukeutuisin johonkin muuhun kuin sairaalavaatteisiin? Jos antaisin mustien hiusteni hulmuta vapaina sen sijaan, että sidon ne kireäksi nutturaksi, joka saa hiusnystyni huu-tamaan tuskasta.

”Tohtori Davis? Tekö siinä?”

Viskin aiheuttama mukava, lämmin tunne katoaa välittömästi, kun kuulen äänen takanani. Olin oikeassa. Joku todella katseli minua. Olisinpa voinut olla tällä kertaa väärässä. Halusin olla vain vähän aikaa rauhassa tänä iltana.

Kokonaiset kaksi sekuntia harkitsen, pitäisikö minun vain olla kääntymättä. Teeskennellä, etten ole tohtori Nora Davis. Väittää, että olen joku toinen kirurgin vihreisiin pukeutunut nainen, joka vain sattuu näyttämään tohtori Davisilta.

Mutta ainakaan hän ei kutsunut minua Nora Nierlingiksi. Kukaan ei ole kutsunut minua pitkään aikaan sillä nimellä. Enkä halua, että kutsuu tulevaisuudessakaan.

Takanani seisova mies on viisikymppinen, lyhyt ja tukeva. Tunnistan hänet potilaakseni. En muista hänen nimeään, mutta muistan kaiken muun. Hän tuli sairaalaan valittaen kuumetta ja vatsakipua. Hänellä todettiin kolekysiitti, tulehtunut sappirakko. Yritimme poistaa sen laparoskooppisesti kameroiden avulla, mutta operaation puolivälissä minun oli siirryttävä avoleikkaukseen. Siksi tiedän, että jos hän nostaisi paitansa pullean vatsansa päälle, vatsan yläosan oikealla puolella näkyisi viisto arpi. Se on varmasti parantunut hyvin.

”Tohtori Davis!” Mies säteilee ja väläyttää rivin keltaisia, hie-man mädäntyneitä hampaita. ”Katselin tännepäin, enkä ollut varma, mutta... tähän siinä olette! Voi hitto, en olisi uskonut törmääväni teihin tällaisessa paikassa.”

Mitä kaltaisesi mukava tyttö tekee tällaisessa läävässä? No, ainakaan hän ei kommentoinut Old fashionediani.

”Niin, no”, mutisen.

Kunpa hän kertoisi minulle nimensä. Tunnen olevani alakynnessä. Muistan useimmat asiat loistavasti – voisin piirtää jokaisen suolistoon yhdistyvän verisuonen vaikka silmät kiinni – mutta ihmisten nimet eivät kuulu niihin. Hieron aivonystyröitäni, mutta mitään ei löydy.

”Hei, kaveri!” mies huutaa baarimikolle. ”Tarjoan tohtori Davisille juoman! Tämä nainen pelasti henkeni!”

”Ei tarvitse”, mutisen, mutta liian myöhään. Nimetön potilas asettautuu jo mukavaan asentoon viereiselle baarijakkaralle, vaikka arvelin, että meikittömyyteni ja perunasäkkiä muistuttavat kirurgin vaatteet riittäisivät karkottamaan seuraan tuppautujat kimpustani.

”Hän teki tämän!” mies ilmoittaa kohottaen paitansa helmaa. Hänen vatsansa on takkuisen tumman karvan peitossa, mutta arven erottaa juuri ja juuri kohdassa, johon tein viillon. Aivan kuten muistelinkin. ”Hyvää työtä, vai mitä?”

Hymyilen vaisusti.

”Olette todellinen sankari, tohtori Davis”, hän sanoo. ”Olin tosi sairas...”

Sitten hän alkaa kerrata ylpeänä tarinaansa kaikille kuulomatkan päässä istuville. Sitä, miten pelastin hänen henkensä. Itse sanoisin, että siitä voi olla monta mieltä. On totta, että poistin hänen tulehtuneen sappirakkonsa. Mutta joku saattaisi väittää, että mies olisi pärjännyt aivan yhtä hyvin suonensisäisellä antibiootilla ja toimenpideradiologisesti asennetun putken avulla. En minä välttämättä pelastanut hänen henkeään.

Miestä on kuitenkin turha yrittää saada toisiin ajatuksiin. Kylä, suoritin leikkauksen onnistuneesti. Potilas toipui täysin ja näyttää varsin terveeltä, ellei hampaita oteta lukuun.

”Vaikuttavaa”, baarimikko huomauttaa, kun tuntematon potilas päättää pitkäällisen vuodatuksensa saavutuksistani. Hänen

huulillaan häilyy huvittunut hymy. ”Tehän olette aikamoinen sankari, lekuri.”

”Niin, no.” Kulautan juoman pohjat kurkkuuni. ”Se on työtäni.”

Nousen epävarmasti baarijakkaraltani. Ulkopuolinen tarkkailija saattaisi ajatella, että olen liian humalassa auton rattiin. Mutta huterana oloni ei liity alkoholiin.

Siitä on kaksikymmentäkuusi vuotta. Joskus tuntuu kuin se olisi tapahtunut eilen.

”Minäpä tästä lähdän.” Hymyilen kohteliaasti entiselle potilaalleni. ”Kiitos juomasta.”

”Ai.” Miehen kasvot synkkenevät, aivan kuin hän olisi toivonut minun jäävän puhumaan hänen tulehtuneesta sappirakostaan vielä tunniksi. ”Oletteko tosiaan lähdössä?”

”Valitettavasti.”

”Mutta...” Mies katsoo tyhjää lasiani ja rummuttaa baaritiskiä nakkisormillaan. ”Ajattelin ostaa teille toisen juoman. Ehkä tarjota päivällisen. Ikään kuin kiitokseksi.”

Samassa mieleeni muistuu jotain muutakin tästä miehestä. Kun hän kiitti minua seurantakäynnillään, hän laski kätensä polvelleni. Ja puristi sitä ennen kuin ehdin perääntyä. *Teitte hienoa työtä, tohtori Davis.* Enkä silti vieläkään muista hänen nimeään.

”Ei tarvitse”, sanon. ”Vakuutusyhtiönne maksoi minulle jo.”

Hän raapii parranajosta ärtynyttä pientä punaista läikkää kaulassaan. Hän yrittää taas hymyillä. ”Älkää viitsikö, tohtori Davis... *Nora.* Noin kauniin naisen ei pitäisi istua yksin baarissa.”

Kohtelias hymy on haihtunut huuliltani. ”Ei tarvitse, kiitos vain.”

”Älä viitsi.” Hän iskee minulle silmää. Huomaan nyt, että yksi hänen mätänevistä etuhampaistaan on tummanruskea, melkein musta. ”Pidetään vähän hauskaa. Ansaitset mukavan illan.”

”Se on totta.” Heilautan käsilaukun olalleni. ”Ja juuri siksi lähdenkin kotiin.”

”Minusta sinun pitäisi harkita uudelleen.” Mies yrittää tarttua käsivarteeni, mutta ravistelen hänet irti. ”Voitaisiin pitää vähän hauskaa yhdessä.”

”Epäilen sitä suuresti.”

Kiintynyt ilme katoaa miehen kasvoilta. Hän siristää minulle silmiään. ”Ahaa, tajuan kyllä. Olet liian hieno keskustelemaan viisi minuuttia baarissa entisen potilaasi kanssa.” Sormeni kiristyvät käsilaukkuni hihnan ympärille. No, tämä eskaloitui nopeasti. Minun on kerrottava Harperille, ettei mies saa enää tulla vastaanotolleni. Hetkinen, en voikaan tehdä sitä. En vielääkään muista miehen nimeä.

”Anteeksi.” Baarimikon tiukka ääni keskeyttää keskustelumme. ”Heittäytykö tyyppi hankalaksi, lekuri?”

Henry Callahan. Se on hänen nimensä – nimi välähtää mieleeni kuin potku hampaisiin. Huokaisen helpotuksesta.

Callahan silmäilee baarimikkoa pannen selvästi merkille miehen pituuden sekä kyynärvarsi- ja hauislihaksen. Hän kurtistaa kulmiaan. ”Ei, olin juuri lähdössä.”

”Hyvä.”

Callahan onnistuu tönäisemään olkapäätäni kompuroidessaan ulos ovesta. Mietin, kuinka monta drinkkiä hän ehti juoda ennen kuin lähestyi minua. Varmasti yhden liikaa – kuka tietää, muistaako hän koko juttua enää huomenna.

Henry Callahan. Kerron tästä Harperille heti ensimmäiseksi huomenaamulla. Tyyppi ei ole enää tervetullut vastaanotolleni.

Vilkaisen tyhjää lasiani. Ilmeisesti vanha kunnon Henry ei sitenkään tarjonnut minulle juomaa. Työnnän käteni käsilaukkuun maksaakseni sen itse, mutta baarimikko pudistaa päätään. ”Talo tarjoaa”, hän sanoo.

Kohotan leukaani. ”Haluaisin maksaa.”

”Niin, mutta minä haluaisin tarjota juoman hengenpelastajalle.”

Baarimikon lempeät, ruskeat silmät katsovat minua keskityneesti. Hänen ilmeensä on kummallisen tuttu. Olenko nähnyt miehen jossain aiemmin?

Tuijotan miestä takaisin tutkien hänen klassisen komeita piirteitään ja yritän muistaa hänet. Hän on voinut olla potilaani. Hän on paljon nuorempi kuin useimmat vastaanotolleni tulevat ihmiset, ja muistan kaikki, jotka olen leikannut – kuten äsken Henry Callahanin – vaikka heidän nimensä ei heti juolahtaisikaan mieleeni.

Tunneemme me toisemme? Kysymys on kieleni päällä, mutten esitä sitä. Olen luultavasti väärässä. Ilta on ollut lievästi sanoen kummallinen. Ja haluan vain lähteä kotiin.

”Okei”, sanon lopulta. ”Kiitos drinkistä.”

Baarimikko kallistaa päätään sivulle. ”Pärjäätkö? Haluatko, että saatan sinut autolle?”

”Pärjään kyllä”, vastaan.

Vilkaisen ulos baarin parkkipaikalle. Autoni on pysäköity aivan katulampun alle, vain kivenheiton päähän. Katselen, kun Henry Callahan nousee omaan autoonsa, pieneen siniseen Dodgeen, jonka takapuskurissa on suuri lommo. Hartiani rentoutuvat, kun näen hänen ajavan tiehensä.

Kihelmöivä tunne niskassani on kadonnut, mutta sen on korvannut hienoinen kuvotus. Yritän parhaani mukaan työntää sen mielestäni. En ole huolissani Henry Callahanista. Olen nähnyt elämässäni kaikenlaista, eikä ole paljon sellaista, mikä saisi minut säikkymään. Viivyttelen silti baarissa vielä viisi minuuttia varmistakseni, että Callahan on todella lähtenyt.

2. LUKU

Autoni on tummanvihreä Toyota Camry. Se on mukava, käytännöllinen auto käytännöllisellä värityksellä, eikä siinä ole lommon lommoa. Työparini, tohtori Philip Corey osti viime vuonna punaisen Teslan. Kun nimesin sen leikilläni hänen ”keski-iän kriisi-autokseen”, Philip vain iski minulle silmää. Hänestä on hienoa kaahailla Teslallaan moottoritiellä kaasu pohjassa. Kun astuu auttoon Philipin kanssa, panee henkensä pantiksi.

Minulla ei ole keski-iän kriisiä. Tarvitsin vain turvallisen ajoneuvon päästäkseni mahdollisimman vähän huomiota herättäen pisteestä A pisteeseen B.

Christopher’sin parkkipaikalla on melkein äänetöntä, kun istahdan Camryni kuskinpenkille. Käynnistän moottorin, ja klasinen musiikki täyttää auton. Chopinin *Nocturno cis-mollissa*. Soitin ennen pianoa ja opettelin kappaleen lukion konserttia varten. Tuntuu kuin siitä olisi ikuisuus. En ole hipaissutkaan pianon koskettimia ainakaan vuosikymmeneen.

Lähden liikkeelle. Teillä on hiljaista, kuten aina arki-iltaisinkin. Painan kevyesti kaasua ja suuntaan sivuteille, joita pitkin minulla on tapana ajaa kotiin.

Kun olen ajanut noin kaksi minuuttia, huomaan takanani parin ajovaloja.

Se ei välttämättä tarkoita mitään. Takanani siis ajaa auto. Entä sitten? Tiedän kuitenkin olevani yleensä ainoa, joka ajaa tähän aikaan näillä sivuteillä. Tavallisesti minulla on seurani vain tähdet. Ja toisinaan kuu.

Auto ajaa hyvin lähellä minua. Ajan pikkuteitä vähintään kymmenen mailia yli nopeusrajoituksen ja toiset ajovalot välkkyvät takanani vain parin autonmitan päässä. Jos pysähtyisin yhtäkkiä, toinen auto törmäisi minuun melkein varmasti.

Epäilen, että auto saattaa seurata minua tarkoituksellisesti. Mutta on vain yksi tapa varmistua siitä.

Lähestyn tienhaaraa ja vilkutan vasemmalle kääntymisen merkiksi. Kun saavun risteykseen, alan vähitellen kaartaa vasemmalle. Mutta viime hetkellä käännynkin oikealle.

Pidän katseeni koko ajan kiinni taustapeilissä. Seuraan takanani näkyviä ajovaloja, kun ne kääntyvät vasemmalle ja kaartavat vasempaan, kun minä ohjaan oikealle. Mutta yhtäkkiä auto lyö jarrut pohjaan ja pysähtyy. Sitten se peruuttaa ja kääntyy oikealle.

Vedän terävästi ilmaa keuhkoihini, ja käteni puristavat rattia. Toinen auto seuraa minua aivan varmasti. Se paskiainen seuraa minua.

Kun mietin seuraavaa siirtoani, päässäni välähtää ajatus. Se juolahtaa mieleeni usein, kun olen vaikeassa tilanteessa:

Mitä isäni tekisi?

Se on mielessäni aina, vaikka kuinka yritänkin olla ajattelematta sitä. En halua tietää, mitä isäni tekisi. Enkä todellakaan halua tehdä samoin kuin hän. Hänhän istuu parhaillaan vankilassa kärsimässä kahdeksaatoista perättäistä elinkautista. Minua ei juuri houkuta joutua samaan jamaan.

Taskussani on puhelin, jossa on Bluetooth-yhteys. Voisin soittaa poliisille. Voisin kertoa heille sijaintini ja että minua seuraa auto. Mutta en tee sitäkään.

Seuraavassa kulmassa käännyn yleensä oikealle kotimatkillani. Mutta tällä kertaa käännynkin vasemmalle. Perässäni tuleva auto tekee samoin. Valo tulvii autooni, kun seuraajani hivuttautuu lähemmäs. Hän ei edes yritä peitellä seuraavansa minua. Kahden autonmitan välimatka on nyt kutistunut yhdeksi autonmitaksi. Tyyppi on melkein kiinni takapuskurissani.

Sitten näen edessä määränpääni. Paikallisen poliisilaitoksen.

Pysähdyn poliisilaitoksen parkkipaikalle, pidän katseeni taustapeilissä ja odotan, onko kuskilla otsaa seurata minua poliisiase-
man parkkipaikalle. Toisen auton ajovalot katoavat taustapeilistäni, aivan kuten epäilinkin. Parkkiruutuun pysäköidessäni katse-
len, kun minua seurannut auto ajaa ohi.

Se on sininen Dodge, jonka takalokasuojassa on lommo.

Istun seuraavat kymmenen minuuttia poliisiase-
man parkkipaikalla ja tarkkailen tietä varmistaakseni, että minua seurannut auto on kaukana. Tämä ei ole lempipaikkojani. Muistan, kun kä-
vin ensi kerran poliisilaitoksella. Olin kymmenvuotias, ja isäni oli juuri pidätetty. Poliisilla oli minulta hyvin paljon kysyttävää.

Nora, kuinka kauan isälläsi oli verstaas kellarissa?

Nora, kävikö äitisi koskaan siellä alhaalla?

Nora, onko kotonasi muita salaisia piilopaikkoja?

Joku toinen olisi saattanut marssia suoraa päätä poliisi-asemalle ja pyytää saattajaa kotimatikalle. Ja tehdä ilmoituksen Henry Callahan -nimisestä miehestä. Mutta minulle siitä ei seuraisi mitään hyvää. Ajatuskin poliisilaitokselle menemisestä saa minut voimaan pahoin. En halua enää ikinä astua poliisi-asemalle sen jälke-
en, mitä jouduin vuosia sitten kokemaan.

Sitä paitsi pelkkä taustatarkistus paljastaisi heille todellisen henkilöllisyyteni. En kaipaa sellaista.

Kymmenen minuutin kuluttua olen varmistunut siitä, että Callahan on häipynyt. Ja kun ajan takaisin tielle, se on yhtä au-

tio ja hiljainen kuin tavallisesti. Minulta kestää viisitoista minuuttia päästä viihtyisän kaksikerroksisen kotitaloni eteen Mountain View'hun. Kiinteistönvälittäjä sanoi, että talo sopisi täydellisesti pienelle perheelle, mutta täällä ei asu muita kuin minä. Aikoinaan ajattelin, etten asuisi talossa yksin, mutta olin väärässä.

Yläkerrassa on kaksi makuuhuonetta, joista toista käytän koti-toimistona ja vierashuoneena. Pesukone ja kuivausrumpu ovat kellarissa. Kun Philip tuli käymään pian sen jälkeen, kun olin os-tanut talon, hän nyrypisti nenäänsä ja huomautti, että minulla oli-si varaa parempaankin. Niin olisi, mutta olen onnellinen täällä. Mitä ihmettä tekisin yksinäni viiden makuuhuoneen talossa? En-hän minä saa koskaan lapsia taloa täyttämään.

Astun sisään autotallin ovesta. Ovi kaikuu paiskautuessaan kiinni, ja kun ääni on vaimennut, talossa on kuolemanhiljaista. Sei-son hetken aikaa paikoillani puristaen avaimia oikeassa kädessäni.

”Kulta, olen kotona!” huudan.

Se on hauskaa, koska asun yksin, kuten sanottua.

Seison hetken hiljaa ja kuuntelen sanojeni kaikua huoneessa. Joskus yksin asuminen huolettaa minua. Jos joku tunkeutuisi ko-tiini ja odottaisi minua täällä, kukaan ei saisi tietää.

Mutta tämä on turvallinen asuinalue. Tavallisesti en kannan huolta sellaisesta.

Olen hirveän nälkäinen. Ellei minun olisi ollut pakko selvi-tä Henry Callahanin säilyttely-yrityksistä, olisin poikennut koti-matkalla In-N-Out Burgerissa – suunnitelmiini kuuluu kupsahtaa sydänkohtaukseen ennen kuin täytän viisikymmentä. Mutta me-netin tilaisuuteni, joten menen keittiöön katsomaan, mitä pakasti-messa on. Tarvitsen ruokaa imeyttämään itseensä juomani viskin.

Minun ei oikeastaan kannataisi syödä. Alkaa olla jo myöhä, ja minun on oltava hereillä varhain aamulla leikkausta varten. En yleensä tarvitse paljon unta, mutta nyt luomeni ovat alkaneet tun-

tua raskailta. Kun avaan keittiön kaapin, kuulen tömähdyksen. Ja sitten toisen tömähdyksen.

Joku yrittää päästä takaovesta sisään.

Pum.

Odottelin poliisiaseman luona ainakin kymmenen minuuttia. Henry Callahan häipyi paikalta. Hän ei seurannut minua kotiin – olen varma siitä. Katselin koko ajan taustapeiliä enkä nähnyt autoja takanani. Olisin huomannut hänet, vaikka hän olisi sammuttanut ajovalot. Olen hyvin tarkkaavainen ihminen.

Katson ulos ikkunasta, mutta näen pelkkää pimeää. Siellä ei ole ketään.

Kuten sanoin, asun erittäin turvallisella alueella. Kaikki naapurini ovat menestyviä valkokaulustyöläisiä, ja useimmilla on pieniä lapsia. Vaikken voi tietää varmasti, koska en ole koskaan yrittänyt tutustua yhteenkään heistä. En osaa nimetä yhtään mailin säteellä asuvaa ihmistä, vaikka luultavasti tunnistaisinkin jokuksen ulkonäöltä.

Kuvittelen, mitä he sanoisivat, jos minulle joskus sattuisi jotain. *Hän vaikutti mukavalta. Hiljaiselta. Pysytteli aina omissa oloissaan.* Niinhän ne aina sanovat.

Pum.

Palaan tiskikaapin luo. Nykäisen sen auki ja otan etsimäni esi-neen käteeni ennen kuin palaan takaovelle. Katson vielä viimeisen kerran ikkunasta varmistuakseni, ettei siellä ole ketään. Sitten väännän takaoven lukon auki ja avaan oven.

Naukuminen alkaa heti. Jaloissani on musta kissa, joka hieroo pientä pörröistä päätään housunlahjettani vasten. Sitten se katsoo minua toiveikkaana.

”Joo, joo, joo”, sanon.

Naksautan kaapista ottamani kissanruokapurkin kannen auki ja tyhjennän sen pieneen kippoon, jonka olen asettanut takaoven

taakse. Tämä kissa *ei* ole minun. Se on kulkukissa. Minun kannattaisi varmaan soittaa eläinten turvakotiin tai johonkin, mutta sen sijaan olen ostanut laatikollisen kissanruokaa. Ja nyt olen ilmeisesti alkanut ruokkia kissaa.

Katselen, kun kissa hotkii kuudenkymmenen sentin kanamuhennosannosta. Se on naurettavan kiitollinen aina, kun ruokin sitä. Ehkä jopa kiitollisempi kuin Callahan henkensä pelastamisesta.

Isäni ei olisi tehnyt tällaista. Hän ei olisi ruokkinut kulkukissaa. Hän ei koskaan pelastanut yhtäkään henkeä.

Katselen vielä muutaman sekunnin kissan ateriointia ennen kuin suljen takaoven. Ja lukitsen sen.

Kymmenen minuutin kuluttua istuudun keittiön pöydän ääreen tv-illallisen ja läppärini kanssa. Kirjaudun osastomme sähköiseen potilastietojärjestelmään. Selailen labran tuloksia, mutta pian huomaaan etsiväni Henry Callahanin potilastietoja.

Aivan kuten muistinkin. Kolekysiitti, joka vaati sappirakon poiston. Laparoskopiakirurgia vaihdettiin avoimeksi kolekystektomiaksi. Ei leikkauksen jälkeisiä komplikaatioita, rutiininomaisen toipuminen.

Sen jälkeen klikkaan välilehteä lukeakseni henkilökohtaiset potilastiedot. Niistä käy ilmi Callahanin sairausvakuutus. Hänen ensisijainen yhteyshenkilönsä on hänen veljensä, mikä tarkoittaa, ettei hän ole naimisissa. Hän asuu todennäköisesti yksin. Puhe-
linnumeroiden alla lukee hänen kotiosoitteensa.

Hän asuu epämääräiseltä vaikuttavalla alueella San Josessa. Näyttää omakotitalolta. Sinne ei ole täältä kovin pitkä matka.

Voisin olla siellä parissakymmenessä minuutissa.

Hmm.

Pudistan päätäni ja napsautan läppärin kiinni. Tartun vesihan-
naan ja valutan lasin piripintaan. Oikeasti haluaisin toisen Old
fashionedin, mutta vesi saa kelvata.

Etuovelta poimimani posti on siistissä pinossa keskellä pöytää. Työnnän läppärin sivuun ja alan selata kirjeitä. Ensimmäiset kaksi ovat laskuja – minusta on outoa, että saan niitä vieläkin, vaikka maksan kaikki laskuni netissä. Seuraavassa anotaan poliittista lahjoitusta. Joopa joo. Seuraava on tuotteitaan esittelevän leipomon mainos.

Ja viimeinen kirje on isältäni.

Vedän henkeä tuijottaessani kirjekuoren tasaisen mustaa kirjoitusta. Hänellä on aina ollut hyvä käsiala. Tiivis ja kompakti. Jokainen kirjain on yhtä korkea, aivan kuin hän mittaisi ne viivoittimella. Ja hänellä on tapana painaa kynää niin tiukasti paperiin, että jäljet piirtyvät seuraavalle sivullekin. Mietin, huomasiko postinkantaja palautusosoitteeseen merkityn nimen. Jos huomasi, hän piti sitä luultavasti vitsinä. Kirje on sentään osoitettu Nora Davisille. En ole ollut Nora Nierling melkein kahteenkymmeneenkuuteen vuoteen.

Hän on kirjoittanut minulle näitä kirjeitä joka viikko pidätyksensä jälkeen. En saanut tietää niistä pitkään aikaan. Isoäitini heitti ne pois. Mutta siitä lähtien, kun muutin toiselle paikkakunnalle opiskelemaan, kirjeet ovat tulleet suoraan minulle.

Mitä sanottavaa hänellä on minulle? Mitä sanottavaa hänellä voi olla?

Mietin, ajatteleeko hän minua. Kantaako hän huolta minusta. Äitini tapasi kantaa huolta minusta, kun olin lapsi, mutta hän kuoli kauan sitten. Kukaan ei enää ajattale minua tai kannu minusta huolta. Philip ehkä vähän, koska kuka huolehtisi potilaista hänen lomaillessaan, jos minulle sattuisi jotain? Mutta ei hän minusta todella välitä.

Tuijotan kirjettä kauan. Aivan niin kuin joka viikko.

Ja aivan niin kuin joka viikko, revin kirjeen kahtia ja heitän palaset roskikseen.

Hyvää vuosipäivää, isä.

3. LUKU

26 VUOTTA AIEMMIN

Kun kakku otetaan uunista, se tuoksuu todella hyvältä. Se on vaniljanmakuinen – suosikkini. Ja äiti leipoi sen alusta asti jauhoista, sokerista, leivinjauheesta, vaniljasta ja kananmunista. Hän näytti, miten kosteat ja kuivat ainesosat sekoitetaan erikseen, ja sitten yhdistimme ne. Autoin häntä, koska hän pyysi, mutta en mielelläni leivo äidin kanssa. Minulle olisi sopinut, että olisimme ostaneet vaniljakakun valmiina. Tai jotain muuta marketin leivoshyllyltä.

Äiti laskee kakkuvuoan keittiön tasolle ja vetää vaaleanpunaiset uunikintaat käsistään. Kakkuvuokia on kaksi, koska hän aikoo tehdä kerroskakun. Sitä minä pyysin. Vaniljakakkua, jossa on kerroksia ja tuorejuustokuorrutus.

”Voidaanko levittää kuorrutus nyt?” minä kysyn.

Äiti nostaa kädet lanteilleen. Hän on niin *äiti* kuin olla voi. Jos jossain kirjassa olisi kuvaus äidistä, minun äitini vastaisi sitä täydellisesti. Hän kokkaa meille päivällistä joka ilta, varmistaa että teen läksyni ja siivoaa koko talon lattiasta kattoon. (*Periaatteessa* olen vastuussa omasta huoneestani, mutta jos minua laiskottaa enkä siivoa, hän tekee sen useimmiten puolestani.) Kun naapurimme ovat sairaana, hän käy katsomassa heitä ja vie heille kananuudeliikeittoa tai lihapataa.

”Nora”, hän sanoo. ”Kyllähän sinä tiedät, että kakun pitää jäähtyä ennen kuin voimme levittää kuorrutuksen. Muuten se sulaa.”

”No”, sanon mietteläästi, ”sitten voidaan levittää *toinen* kerros.”

Äiti hymyilee sanoilleni. Hän hymyilee paljon. Kun hän hymyilee, hänen hymykuoppansa näkyvät ja saavat hänen kaksoisleukansa näyttämään suuremmalta. Hän oli laiha, melkein luiseva, kun hän meni naimisiin isäni kanssa, mutta ei ole enää. Pidän hänestä enemmän tällaisena. Kukapa haluaisi halata luuviulua? Mutta isäni sanoo hänelle, että hänen pitäisi yrittää laihduttaa. Hän huomauttaa siitä usein.

”Pitää olla kärsivällinen”, äiti sanoo.

Tavallisesti olen aika kärsivällinen. Jopa silloin, kun toiset lapset pelleilevät luokassa, minä istun aina hiljaa ja teen, mitä opettaja pyytää. Mutta tänään on syntymäpäiväni, ja kakku tuoksu todella hyvältä, joten repäisen muovisen tuorejuustokuorrutetuubin kannen irti ja kaapaisen kermanvalkoista herkkua sormeeni. Äiti vilkaisee minua muttei yritä estää. Kuorrutetta syömmekin vain me.

Mmm. Tuorejuustokuorrutetta.

”Oletko varma, ettet halua kutsua ystäviäsi illalla kylään?” äiti kysyy. ”Vielä ei ole liian myöhäistä.”

”Ei tarvitse.”

”Mutta tänään on *syntymäpäiväsi*, kulta.”

Hänen ei tarvitse muistuttaa, että tänään on syntymäpäiväni. *Tiedän*, että on syntymäpäiväni. Täytän tänään yksitoista. Ensi vuonna aloitan yläkoulun. En malta odottaa.

Äidin kulmakarvat kurtistuvat yhteen. ”Onhan sinulla ystäviä, Nora?”

”On.”

Se ei ole valhe. Minulla on ystäviä. Leikin tyttöjen kanssa välitunnilla joka päivä. Mutta minulla ei ole koskaan ollut ketään ko-

vin läheistä ystävää. Jotkut tytöt soittlevat toisilleen joka ilta ja puhuvat keskiyöhön asti. Minulla ei ole sellaisia ystäviä. Eikä minulla ole ystäviä, jotka haluaisin kutsua 11-vuotissyntäreilleni.

Mitä pahaa siinä on?

Kaapaisen taas kuorrutetta sormeeni, ja äiti katsoo minua tui-masti. Tiesin, että oli vain ajan kysymys, milloin hän käskisi minun lopettaa. ”Mene yläkertaan vaihtamaan vaatteesi”, äiti sanoo. ”Kakut ovat jäähtyneet, kun tulet alas.”

Huokaan. ”Miksi minun pitää vaihtaa vaatteet? Eihän täällä ole muita.”

”On syntymäpäiväsi. Se on erityinen tilaisuus. Etkö halua näyttää hienolta?”

Kohautan hartiaani. ”Milloin isä tulee kotiin?”

”Hän tulee tunnin kuluttua. Hän hakee sinulle lahjan kotimat-kalla.”

Pidän sormia ja varpaita ristissä, että lahja olisi taas hamsteri, mutta luultavasti ei ole, koska äiti sanoo, että meillä on käynyt huono tuuri hamstereiden suhteen. Mutta jokin hyvä juttu se varmasti on. Isä antaa aina parhaat lahjat.

Äiti ristii kätensä rinnalle. ”Mene, Nora. Emme kuorruta kak-kua ennen kuin olet valmis.”

Hyvä on. Pudotan kuorrutetuubin keittiön tasolle mennäkseni yläkertaan vaihtamaan vaatteet. Matkalla portaisiin ohitan kellarin oven. Joillain koulukavereillani on kotonaan kellarikerros, jossa voi pelata videopelejä tai järjestää juhlia, mutta meidän kellarimme toimii isän verstaana.

Isä innostui puutöistä muutama vuosi sitten ja päätti muuttaa kellarin verstaakseen. Nyt hän viettää siellä tuntikausia nikkaroiden tuoleja, pöytiä ja muuta sellaista. Mutta hän ei ole kovin hyvä siinä. Viime kuussa hän tuli kellarista itse tekemänsä tuolin kanssa, eikä se ollut kummoinen. Sen jalat olivat eripituiset. Se ei ollut